

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: ბიზანტიური და ახალბერძნული ფილოლოგია

სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელები: ასოც. პროფ. სოფიო შამანიძი

ასოც. პროფ. თინა დოლიძე

სადოქტორო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

ა. სადოქტორო პროგრამის მიზანი: სადოქტორო პროგრამა არის ინტერდისციპლინარული, მოიცავს ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის სფეროებს. იგი მოიცავს მედიევალური და თანამედროვე კულტურის სხვადასხვა ასპექტის კვლევას. მისი შემადგენელი სპეციალობები შეისწავლება მსოფლიოს მრავალ წამყვან უნივერსიტეტში. საქართველოში ჰუმანიტარული მეცნიერებების ამ სფეროების შესწავლას მდიდარი ტრადიციები აქვს და ამ მიმართულებით მრავალი ახალგაზრდა მეცნიერი მუშაობს. იმის გამო, რომ უკანასკნელ წლებში რამდენადმე შეფერხდა დოქტორანტურაში მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მქონეთა მიღება ამ მიმართულებით, მაგისტრთა რამდენიმე თაობას არ მიეცა საუნივერსიტეტო უმაღლესი აკადემიური ხარისხის მოპოვების შესაძლებლობა. წინამდებარე სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია ამ კატეგორიის სპეციალისტებისათვის, რათა მათ შესაძლებლობა მიეცეთ, სადოქტორო პროგრამებისადმი წაყენებული ახალი მოთხოვნების შესაბამისად მოიპოვონ დოქტორანტურაში სწავლისა და აკადემიური ხარისხის უფლება. პროგრამა მოიცავს ჰუმანიტარული მეცნიერებების სხვადასხვა სფეროს, ბიზანტინოლოგიისა და ნეოგრეცისტიკის სხვადასხვა კარდინალურ საკითხებს.

ბ. სადოქტორო პროგრამის შედეგი:

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტის:

ცოდნა და გაცნობიერება

ექნება ფართო, ღრმა და სისტემური ცოდნა ბიზანტიური და ახალ ბერძნული ფილოლოგიის სფეროში, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს მუშაობა წარმართოს საერთაშორისო პუბლიკაციების აუცილებელი სტანდარტის დონეზე და იგი სრულად დაეუფლება ბიზანტიურ და ახალბერძნული ფილოლოგიის დარგში შემუშავებულ თეორიულსა და კვლევით მეთოდებს.

დოქტორანტს ექნება პროფესიულ დონეზე ყველა ძირითადი მეთოდის ცოდნა, ასევე მას შეეძლება იმ ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მიდგომების შემუშავება, რომლებიც ახალი ცოდნის შექმნაზეა ორიენტირებული.

დარგობრივი კომპეტენციები

გამოუმუშავდება ანალიზისა და სინთეზის უნარი ბიზანტიური და ახალბერძნული ფილოლოგის სფეროში არსებული პრობლემების შესწავლისას თუ კვლევისას, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს არა მარტო სწორი ორიენტაცია მოახდინოს ურთიერთ საწინააღმდეგო თვალსაზრისებისა თუ თეორიების დაუფლებისას, არამედ ჰქონდეს ახალი მეთოდოლოგის შემუშავების უნარიც.

შეეძლება დამოუკიდებლად ბიზანტიურ და ახალბერძნული ფილოლოგიაში არსებული პრობლემების განსაზღვრა და მათი გადაჭრისას სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილებების მიღება, ასევე ამისათვის საჭირო დამატებითი რესურსების გამოყენება. შეეძლება, აკადემიური და კველევითი ჯგუფების მუშაობის დამოუკიდებლად დაგეგმვა და ხელმძღვანელობა.

ექნება ბერძნული ენის იმდენად ღრმა ცოდნა, რომ შეძლებს ნებისმიერი სირთულის ტექსტის ინტერპრეტაციას, თარგმნასა და დეტალურ ანალიზს. ამასთანავე, ექნება სულ ცოტა ერთი უცხო ენის საფუძვლიანი ცოდნა (ჩ1 დონეზე), რათა შეძლოს მინიმუმ ორ ენაზე (მშობლიური და უცხო ენა) მოხსენებების დაწერა, საერთაშორისო კონფერენციებზე გამოსვლა და, საჭირობის შემთხვევაში, საქართველოსა თუ უცხოეთში ლექციების წაკითხვა. ექნება, სათანადო ცოდნა იმისათვის, რომ თავისუფლად გამოიყენოს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები, ასევე მოახდინოს ბიზანტიურ და ახალბერძნული ფილოლოგიაში არსებული მრავალრიცხოვანი ელექტრონული ინფორმაციის ოპერატიულად მოძიება, შემოქმედებითად და კრიტიკულად გამოყენება.

შეეძლება ამა თუ იმ აკადემიური თუ სამეცნიერო ამოცანის შესასრულებლად შექმნილი ჯგუფის ეფექტური ხელმძღვანელობა. ჯგუფის წევრთა შესაძლებლობების გათვალისწინებით, ამოცანების სწორად ფორმულირება და მათი გადაჭრა. ასევე შესაძლებელი კონფლიქტური სიტუაციების დროული მოგვარება. ექნება უნარი დაყენებული ამოცანების ადეკვატურად შეფასებისა. შეეძლება დაგეგმოს და განახორციელოს საკუთარი სწავლის პროცესი და გამოიყენოს სასწავლო რესურსების სრული სპექტრი. ასევე შეეძლება სხვების სწავლის პროცესის დაგეგმვა და მართვა.

შეეძლება ინოვაციური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა, განხორციელება და ზედამხედველობა. ასევე კვლევის უახლესი მეთოდებისა და მიღების დამოუკიდებლად შემუშავება. შეეძლება დამოუკიდებლად შეიმუშაოს ახალი პროექტები ბიზანტიურ და ახალბერმნული ფილოლოგიაში. ხელმძღვანელობა გაუწიოს მათი განხორციელების პროცესს.

ზოგადი და ტრანსფერული უნდარები

შეეძლება არა მხოლოდ დამოუკიდებელი და თვითკრიტიკული იყოს საკუთარი სწავლისა და მუშაობის დროს, არამედ ხელი შეუწყოს სხვებსაც სწავლის პროცესში, ამასთანავე მას უნდა ჰქონდეს პასუხისმგებლობის გამოკვეთილი გრძნობა და იმ შემთხვევაში, თუ წარმოიქმნება რთული და მოულოდნელი სიტუაციები, გამოიჩინოს ავტონომიური ინიციატივა.

გ. კურსდამთავრებულის დასაქმების სფეროები:

უმაღლესი სასწავლებლები, სამეცნიერო-კვლევითი და მთარგმნელობითი ცენტრები, სხვადასხვა პროფილის სახელმწიფო დაწესებულებები, კომპანიები, ფონდები და ორგანიზაციები, ბიბლიოთეკები, გამომცემლობები, მასმედია, ტურიზმი, არასამთავრობო სექტორი და სხვ.

სადოქტორო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები:

- დოქტორანტობის კანდიდატს უნდა ჰქონდეს მაგისტრის (ან მასთან გათანაბრებული ხარისხი ჰქონდება) მეცნიერებებში.
- ევროპულ ენას (ინგლისურს, გერმანულს, ფრანგულს), B-2 დონეზე ცოდნა.

სასწავლო კომპონენტი:

- საუნივერსიტეტო სავალდებულო საგნები – 10 კრედიტი
- დოქტორანტის კოლოკვიუმი (2) – 10 კრედიტი
- პროფესორის ასისტენტობა - 15 კრედიტი

არჩევითი:

5. საუნივერსიტეტო არჩევითი კურსები - 25 კრედიტი
6. უცხოურ უმაღლეს სასწავლებელში გავლილი კურსები - 5-60 კრედიტი
7. საქართველოს აკრედიტებულ უმაღლეს სასწავლებელში გავლილი კურსები - 5-30

სამეცნიერო კვლევების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა.

გამოყენებული იქნება თსუ კლასიკური ფილოლოგის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა:

- სპეციალიზებული ბიბლიოთეკა ბერძნულ-რომაულ ფილოლოგიაში (წიგნადი ფონდი შეიცავს 20 000-მდე ერთეულს).
- კომპიუტერული ცენტრი.
- საგამომცემლო პროგრამა "ლოგოსი".

რამდენი დოქტორანტის მიღებაა შესაძლებელი:

მოსალოდნელია, რომ დოქტორანტურაში ამ პროგრამით ჩაირიცხება 5-მდე მაგისტრი, რომელთაც ხელმძღვანელობას გაუწევს პროგრამაში მონაწილე აკადემიური პერსონალი. საჭიროების შემთხვევაში პროგრამის ხელმძღვანელი პროგრამაში მოიწვევს დამატებით ხელმძღვანელს.

სადოქტორო პროგრამაში მონაწილე აკადემიური პერსონალი:

- ფილ. მეცნ. კანდ. თამარ აფციაური
ფილ. მეცნ. კანდ. მაგდა მჭედლიძე
ფილ. მეცნ. დოქ. გვანცა კოპლატაძე
სრული პროფესორი ლელა ალექსიძე
თსუ ასოც. პროფესორი ირინე დარჩია
თსუ ასისტ. პროფესორი მაკა ქამუშაძე
თსუ ასოც. პროფესორი ანა ჩიქოვანი